
DIENST OP ZONDAG, 5/6 juni 2021 2021.14

Orgel: Ruud Kooning Zang: Jan Broere sen.

Kaarsen, Mededelingen en Open ruimte: ?

Opname en Montage: Leon de Graaff; Kees van Oudenallen

Lezing: Willy Karssing-van Leeuwen Predikant: Paul F. Thimm

Doopsgezinde Gemeente
Aalsmeer

Muziek Aansteken van de kaarsen Mededelingen

Welkom – uitnodigen om te zingen

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van God, de Heer,
Die hemel en aarde gemaakt heeft,
Die trouw blijft in eeuwigheid;
Die niet in de steek laat het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede zij ons
van God, onze hemelse Vader
en van Jezus Christus, onze Heer
door de Heilige Geest. Amen.

Zingen 146c:1,5,6 Alles wat adem heeft love de Here...

Gebed

God, Open onze ogen, zodat we zien wat U gemaakt hebt met liefde en wijsheid.
Open onze oren, zodat we horen wat U ons wilt zeggen met geduld en hartstocht.
Open ons hart, zodat we meer en meer voelen wat ons leven zin en inhoud geeft.
Ja, open ons voor U, voor elkaar en voor anderen,
en doorbreek ons eenzaam zorgen, piekeren en zoeken.

We danken U, voor alles wat ons inspireert en bemoedigt.
We danken U voor uw aanwezigheid en voor uw boodschap zolang al en steeds weer
– in Christus' naam. Amen.

Inleiding

Dieper zien, door-zien en in-zien.

We luisteren naar twee bijbelgedeelten waar het gaat om blindzijn en ziende worden.

En we zullen merken, als we aandachtig luisteren en daarover nadenken,
dat blindheid en zien niet alleen met onze **ogen** te maken heeft,
blindheid en zien heeft ook met ons **hart** te maken.

Zien, juist innerlijk zien met het hart is zo belangrijk.

Bijbellezingen: **Jesaja 29:17-24**
 Johannes 9:1-7

Zingen 534 (alle 4) Hij die de blinden weer liet zien

Preek

Beste mensen thuis en medewerkers hier in de kerk!

I.

Wie met zijn ogen door staar slechter kan zien, wordt tegenwoordig vrij gemakkelijk geholpen. Tegenwoordig is een **staaroperatie** heel gewoon: het is een poliklinische **routine**-behandeling:

's Ochtends naar het ziekenhuis, plaatselijke verdoving, een operatie van een half uur, een paar uur uitrusten en bijkomen. Daarna kun je al naar huis met een oogverband. Een paar keer per dag druppelen, de eerste weken niet bukken of zwaar werk doen, terugkomen voor controle. Dat is het dan meestal. Het is zo gewoon geworden, dat je het soms pas achteraf hoort zo terloops: "Oh ja, dominee, ik heb trouwens een staaroperatie gehad."

Mijn vader vertelde na zijn staaroperatie (kort geleden), hoe zijn **gezichtsvermogen enorm is verbeterd**: "Paul, het is **verbazingwekkend**, ik zie nu veel **scherper** met mijn ogen, niet meer zo wazig. En wat zijn de kleuren prachtig. Als mijn ogen genezen zijn, krijg ik een **andere bril**, met minder sterke glazen. Ik heb nu veel **meer licht in mijn oog** en zie veel beter. Dat had ik niet gedacht."

Voor wie kan **zien**, is het haast **niet voor te stellen**, hoe het is om slecht te zien of blind te zijn.

Wij **vangen veel op met onze ogen**: licht en donker, de mooie natuur, het verkeer, de gezichtsuitdrukkingen van mensen, televisie, computer.

Mobiele telefoons zonder camera voor het versturen van foto's zijn haast niet meer te koop. Wij zijn heel **visueel** ingesteld geraakt. Alles willen we met onze ogen zien en bekijken.

In sommige opzichten "ziet" een blinde anders dan wij zien. Blinden ontwikkelen hun andere zintuigen beter: ze nemen waar door ruiken, luisteren en aftasten.

II.

Jesus ontmoet een blinde, die al vanaf zijn geboorte blind is. Wat een verdriet (van kindsaf aan)!

Eigenaardig dat mensen toen en nu zich direct afvragen: "Wat is eigenlijk de **oorzaak** voor die blindheid? – Is dit misschien een gevolg van een **fout**, van een **tekortschieten** in het verleden?"

In de tijd van Jezus zocht men achter elke ziekte of beperking niet alleen een **oorzaak**, maar ook een **schuld**. De omstanders vragen niet voor niets: "Heeft die blinde **zelf** zich aan iets schuldig gemaakt? Of komt het misschien door zijn **ouders** dat hij blind is? Wat is de **reden**?"

Maar laten we nu **niet denken**: "Ach, zo dachten de mensen vroeger. Wij, **wij denken al lang niet meer zo**. Wij zijn beter voorgelicht."

Want als iemand bijvoorbeeld **longkanker** heeft, vragen we ons meteen af: "Was hij een **roker**?" En als dat het geval is, dan wordt er terecht of onterecht gezegd: "Eigen schuld... had die maar niet..." Dat zit zo in ons...ook nu nog.

Andersom: hoe vaak denken wij niet als er bij ongeluk of ramp slachtoffers vallen (met name kinderen): "Onbegrijpelijk, zij waren toch volkomen **onschuldig**! Waarom is dit hen overkomen?"

Waarom-vragen zijn de moeilijkste vragen – vooral als we moeten accepteren dat we daarop geen antwoord krijgen.

Mij valt op, dat Jezus zich erg terughoudt met waarom-vragen en met de vraag “wie heeft er schuld?”

Jezus protesteerde zelfs regelmatig tegen deze manier van denken; omdat dat **onbarmhartig** en vaak **zinloos** is. Want hoe durven wij te beweren dat we alles kunnen overzien: alle oorzaken, het verleden van een mens? Hoe kunnen wij met ons **bepaalde mensen-verstand** alle samenhangen doorgronden en oordelen? - Natuurlijk, sommige oorzaken en samenhangen kunnen we wel herkennen en onderzoeken. Maar alles tot op de bodem?

III.

Jezus doet iets anders: Jezus kijkt nu eens **niet terug**, maar hij kijkt **vooruit**: “Deze mens is blind. En dat komt niet, omdat hij zelf of zijn ouders een bepaalde zonde hebben begaan, **maar Gods werk moet door hem zichtbaar worden.**” (V.3b).

Wat een vreemde gedachte! - Jezus doorbreekt het vruchteloze, onbarmhartige piekeren naar de oorzaken in het verleden en van oordelen. In plaats daarvan richt Jezus zich op de toekomst, op een uitweg, op een verandering misschien.

Beste mensen, Jezus geeft geen antwoord op de vraag, waarom er **leed, ziekte en ellende** is in de wereld. Het is o zo verleidelijk om daarin te blijven hangen - in het verleden, in het uitpluizen van oorzaken, schuld, in waarom-vragen. Maar daarmee verander en verbeter je nog niets.

Als Jezus verwijst naar Gods werk, dat door de blinde zichtbaar zal worden, dan is ook dat **niet een direct antwoord** op de vraag: “Waarom is er **kwaad in de wereld?**”

Jezus legt ons niet uit, waarom sommige mensen de **ene beproeving na de andere** krijgen te verduren, terwijl anderen veel bespaard blijft. Jezus zegt ons niet, waarom steeds weer oorlog uitbreekt, waarom kinderen verhongeren en sterven aan ziekten die al lang te genezen zijn. Daar zijn geen bevredigende verklaringen voor.

En het **helpt niet verder**, als we al onze energie stoppen in het **piekeren over oorzaken** en schuld. Hoe komen we dan aan de toekomst: aan veranderen, aan genezen, beter maken?

Jezus zegt het zo: “*Zolang het dag is, moeten wij het werk doen van hem die mij gezonden heeft, straks komt de nacht en dan kan niemand iets doen.*” (Joh.9:4) – Jezus zegt trouwens **niet “ik”, maar “wij”**. Jezus bedoelt niet alleen zichzelf, maar ook ons. Wij voor wie hij een licht in de wereld is geworden, wij zijn geroepen, **niet om in waarom-onderzoek te verzanden** maar om **het helende werk voort te zetten** waarvoor God Jezus ooit gezonden heeft.

Nadat Jezus dat gezegd heeft, laat hij zien, hoe Gods werken er bijvoorbeeld uitzien. **Jezus geneest de blinde**...met speeksel en modder...nou ja dat vind ik een wat onsmakelijk detail. Dat had van mij niet verteld hoeven te worden. Maar ja, wie ben ik? Smaken verschillen.

Jezus maakt mensen beter, maakt hen heel. Hoe dat precies mogelijk is snap ik niet. Maar dat hoeft ook niet.

In ieder geval: Jezus doet het **niet om zelf populair of bewonderd** te worden en **niet om zoveel mogelijk fans aan zich te binden**. Jezus geneest om iets van het **Koninkrijk van God** hier en nu al zichtbaar te maken.

Weet u, dat raakt mij en het flitst door mij heen: “**Aha**, daar gaat het dus om!”

Het gaat om een **voorschot** te geven op de nieuwe, **betere wereld van God** nu op aarde - aan allen beloofd, zoals de profeet Jesaja in beelden droomt en beschrijft:

“Nog slechts een korte tijd, dan zal de Libanon weer een boomgaard worden, (...)

*Op die dag zullen doven kunnen horen, hoe uit een boek wordt voorgelezen,
en blinden zullen met eigen ogen zien, bevrijd van duisternis en donkerheid.
Dan zullen verdrukten de Heer weer loven,
Zwakken juichen om de Heilige van Israël. (...)"(Jes.29:17-19)*

IV.

Niet iedereen begrijpt waar Jesaja van droomt.

Niet iedereen snapt wat Jezus wil. Sommigen verbazen zich of weten er niet goed raad mee. Sommigen hebben er moeite mee of ergeren zich aan wat Jezus zegt en doet. Dat was toen zo en dat is nu nog zo. En dat verandert ook wel eens bij één en dezelfde persoon!

In het verhaal over Jezus en de blinde gaat het dus **niet alleen** om blinde **ogen**, maar **ook** om **blinde harten**. En het gaat dus ook om meer dan de genezing van die ene blinde. Als we vandaag dit verhaal horen dan beseffen we wat blindheid en wat zien betekent:

- **Blindheid** is als mensen naast elkaar leven en niet merken, hoe het met de ander gaat. **Onverschilligheid** in de relaties. – Zou die blindheid niet te genezen zijn?
- **Blindheid** is er ook met het oog op de **schepping**: mensen beseffen te weinig hoe mooi en hoe kwetsbaar de schepping is. Ze zien niet voldoende, hoe kostbaar de natuur is en dat je er zuinig mee om moet springen. – Zou die blindheid niet te genezen zijn?
- **Blindheid** is er ook op **geestelijk vlak**: veel mensen zeggen: "Ik geloof alleen, wat ik kan zien. Al het andere bestaat niet." Ze zijn blind voor geestelijke, spirituele dingen die heilzaam en gezond zijn, maar die je niet kunt verklaren of be-**grijpen**: een besef van God, het besef van de genezende kracht van liefde en vergeving. – En zou die blindheid niet te genezen zijn?

In het boek "**De kleine prins**" vertelt de Franse schrijver Antoine de Saint-Exupéry over een prachtige **ontmoeting** tussen de kleine prins en een vos.

*De kleine prins leeft op een heel kleine planeet. Op een goede dag besluit hij andere planeten te gaan bezoeken. Zo komt hij ook op de **aarde** terecht.
Daar komt hij op een goede dag een **vos** tegen. De kleine prins wil met hem spelen. Maar de vos zegt tegen hem: "Dat gaat niet, want ik ben **nog niet getemd**."
En de vos legt aan de kleine prins uit, dat 'temmen' betekent 'maken dat je met elkaar vertrouwd raakt'. "Je moet eerst een innerlijke band of relatie scheppen."
En zo wordt uit die gewone vos een heel bijzondere, omdat de kleine prins een band met hem krijgt.
Aan het eind van de ontmoeting vertelt de vos aan de kleine prins zijn geheim: "Weet je, **alleen met het hart zie je goed**. Het wezenlijke is voor de ogen onzichtbaar."*

En ik geloof dát is het, wat **Jezus** in de wereld **wilde brengen**: Jezus wilde de ogen openen van ons die van nature 'blindgeborenen' zijn. Jezus wilde ons de ogen en ons hart openen - voor die **band met God** en voor **Gods andere, betere werkelijkheid** hier op aarde... om die te kunnen waarnemen en daarnaar te verlangen en ons samen daaraan over te geven. Amen.

Muziek

Open Ruimte (ingekomen intenties met aansteken van kaarsen)

Gebed en Onze Vader

Laten we beginnen met een gebed in de stilte voor mensen en dingen die ons ter harte gaan.

...stilte....

God, rijk aan liefde en goedheid!

U hebt ons **ogen gegeven** om te zien...en er is dagelijks zoveel te zien en te beleven.

Dat is niet vanzelfsprekend. Daarom willen wij U vandaag **daarvoor danken**.

Tegelijkertijd bidden wij U nu voor allen **die niet of weinig kunnen zien** en voor wie het donker is.

En we bidden ook voor hen die **moeite** hebben om alles wat ze zien en meemaken te kunnen **verwerken**.

Help ons met de ogen van ons hart te zien de dingen die wezenlijk zijn voor ons leven met elkaar.

Voor **artsen, verpleegkundigen en andere hulpverleners** willen we U danken,

voor al hun inzet om mensen te **genezen** of hun ziekte **dragelijker te maken**.

En we bidden U voor hen **die ziek zijn** en beter kunnen worden, dat ze de moed hebben om zich te laten helpen en de wil om mee te werken.

Wij bidden U voor hen die **geen hoop op genezing** meer hebben, dat ze met hun beperking of ziekte kunnen leven – en ook voor hen die weten dat ze **niet meer lang te leven** hebben.

U hebt ons een **hart** gegeven om door te dringen tot de **belangrijke dingen in het leven**.

Wij willen U daarvoor danken.

Wij bidden U nu voor hen die **worstelen met geloof** of die **teleurgesteld** zijn en U kwijt zijn geraakt. U weet dat het geloof van een ieder van ons kwetsbaar of klein is en zomaar op de proef kan worden gesteld.

Inspireer ons toch om een gemeenschap van gelovigen te zijn, om elkaar en om anderen te helpen te vertrouwen in U en in de toekomst. Genees onze pijn en blindheid.

Heer, laat ons **uw werken zien**, tekenen van Uw koninkrijk op aarde

en neem ons in dienst om zelf uw werken te doen

- zodat meer licht en meer liefde zich verspreidt en groeit op onze aarde

- zodat onze manier van leven geloofwaardig en aanstekelijk mag werken op anderen.

Maak ons bewust wat we zeggen, als we samen bidden in de woorden Jezus Christus. We bidden samen tot U:

ONZE VADER in de hemel!...

Zingen 1005:1,2,5 Zoekend naar licht...

Zegen God geeft ons zijn zegen, daarmee kunnen we verder, daarmee kunnen we leven:

De Eeuwige zegent je en behoedt je!

De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten en is je genadig!

De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je en geeft je vrede! AMEN.

Doven van kaarsen

Muziek